

DECIZIA NR. 67

din 8.04.2005

privind ajutorul de stat notificat de catre Autoritatea pentru Valorificarea Activelor
Statului ce se acorda S.C. TEROM S.A. Iasi

CONSILIUL CONCURENTEI,

Avand in vedere dispozitiile Acordului European instituind o asociere intre Romania, pe de o parte si Comunitatile Europene si statele membre ale acestora, pe de alta parte, ratificat prin Legea nr. 20/1993, publicata in Monitorul Oficial, Partea I, nr. 73 din 12 aprilie 1993,

Avand in vedere dispozitiile Legii concurente nr. 21/1996, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 88 din 30 aprilie 1996, modificata si completata prin O.U.G. nr. 121/2003, aprobata prin Legea nr. 184/2004,

Avand in vedere dispozitiile Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, publicata in Monitorul Oficial, Partea I, nr. 370 din 3 august 1999, cu modificarile si completarile ulterioare,

Avand in vedere dispozitiile Regulamentului privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea intreprinderilor in dificultate, publicat in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 1215 din 17 decembrie 2004,

Avand in vedere dispozitiile Decretului nr. 57/2004 pentru numirea membrilor Plenului Consiliului Concurente,

Raportul intocmit de raportor si echipa de investigatie in urma constatarilor din timpul investigatiei deschisa prin Ordinul Presedintelui Consiliului Concurente nr. 21 /04.02.2005,

In temeiul urmatoarelor considerente,

I. PROCEDURA

(1) Prin adresa nr. P/11451/13.10.2004, inregistrata la Consiliul Concurente cu nr. RS-AS 89/13.10.2004, Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului (A.V.A.S.) a notificat în baza art. 6 din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, modificata si completata prin Legea nr. 603/2003 si prin O.G. nr. 94/2004 privind reglementarea unor masuri financiare, ajutorul de stat individual pentru restructurarea S.C. TEROM S.A. Iasi in contextul privatizarii acesteia.

(2) Consiliul Concurente a solicitat A.V.A.S. informatii suplimentare, prin adresele DAAS nr. 806/19.10.2004, nr. 887/08.11.2004, respectiv nr. 8610/02.12.2004, referitoare in principal la:

- prezentarea masurilor cuprinse in planul de restructurare al companiei respectiv necesitatea fiecareia dintre acestea pentru reinstaurarea viabilitatii societatii (cauzele care au condus la implementarea fiecarei masuri, precum si efectele care se urmaresc prin realizarea fiecareia);
- sursele de finantare a planului de restructurare;
- piata interna pe care activeaza S.C. TEROM S.A. Iasi;
- fundamentarea modului de indeplinire de catre beneficiar a criteriului de „firma in dificultate”;

- considerentele care au stat la baza stabilirii faptului ca exista supracapacitate pe anumite segmente de piata pe care activeaza societatea.

(3) Deoarece A.V.A.S. nu a furnizat informatiile relevante privind acest caz, Consiliul Concurente, prin nota Directiei Autorizare Ajutor de Stat, inregistrata sub nr. DAAS/118/01.02.2005, s-a propus declansarea unei investigatii in cazul masurilor de sprijin financiar acordat S.C. TEROM S.A. Iasi de catre A.V.A.S.

(4) In temeiul art. 8 alin. (4) din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare, prin Ordinul Presedintelui Consiliului Concurente nr. 21/04.02.2005, s-a declansat investigatia avand ca obiect analiza compatibilitatii masurilor de sprijin financiar acordate S.C. TEROM S.A. Iasi de catre A.V.A.S.

(5) Ordinul privind declansarea investigatiei si nota de deschidere a investigatiei au fost publicate pe site-ul Consiliului Concurente, in conformitate cu dispozitiile Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare, pentru a permite persoanelor interesate sa poata transmite punctul lor de vedere cu privire la masura fata de care s-a dispus deschiderea investigatiei.

(6) S.C. TEROM S.A. Iasi a comunicat Consiliului Concurente, prin scrisoarea nr. 311/18.02.2005, urmatoarele informatii:

- in anul 2004 au avut loc cresteri ale preturilor la materii prime cu aproximativ 30%, iar piata nu a raspuns corespunzator la solicitarea de crestere a preturilor la produsele societatii, si astfel, costurile de productie au depasit, la unele sortimente, preturile cu care au fost contractate;
- investitiile efectuate de societate au depasit capacitatea de finantare estimata, iar efectul lor nu a fost cel estimat, fapt ce a determinat imposibilitatea platii datoriilor curente si a celor esalonate;
- s-a declansat urmarirea penala impotriva reprezentantului administratorului unic al societatii si a directorului comercial pentru nereguli depistate in activitatea societatii de catre autoritatile competente ale statului.

II. FAPTELE

A. Descrierea S.C. TEROM S.A. Iasi

(7) Beneficiarul masurilor financiare acordate de catre stat este S.C. TEROM S.A. Iasi., societate care la data de 30.05.2004 angaja un numar total de 2.121 salariati.

(8) S.C. TEROM S.A. Iasi s-a infiintat in anul 1966 sub denumirea de „Uzina de Fibre Sintetice”. In anul 1973 societatea isi schimba denumirea devenind „Combinatul de Fire si Fibre Sintetice”. In conformitate cu prevederile Legii nr.15/1990 privind reorganizarea unitatilor economice in regii autonome si societati comerciale si in baza H.G. nr.1176/02.11.1990, Combinatul s-a transformat in societate comerciala cu capital integral de stat, prin preluarea patrimoniului fostului Combinat de Fire si Fibre Sintetice. S.C. TEROM S.A. Iasi este inregistrata la Registrul Comertului sub nr. J22/263/1991, cod unic de inregistrare 1966374, atribut fiscal R.

(9) Obiectul principal de activitate al societatii consta in producerea si comercializarea de polimeri, fibre si fire sintetice, folie si produse prelucrate din acestea. Societatea desfasoara si o serie de activitati secundare cum sunt: producerea de fire PP, producerea de benzi EP, instalatie extrudare

folie PE, instalatie productie profile PVC, producerea de oxigen si azot, constructii de masini, prestare de servicii, producerea de vopsele si antigel, etc.

(10) Din punct de vedere al fluxului de productie, societatea este structurata astfel:

- 5 sectii de productie chimie (“Chimic”, “Fire”, “Fibra”, “Fibra Folie”, “Masini injectie”);
- 1 sectie profil textil;
- 1 sectie profil mecanic.

(11) Tehnologiile de baza ale S.C. TEROM S.A. Iasi constau in procesul de sinteza a granulelor poliesterice pornind de la dimetiltereftalat si monoetilenglicol, precum si procesele de prelucrare a granulelor pentru transformarea in fire (textile si tehnice), fibre si folii, avand la baza filarea din topitura cu posibilitatea de dozare coloranti pentru vopsire in masa.

(12) [...] ¹

(13) Rezultatele economico – financiare pe baza datelor din bilanturile contabile aferente anilor 2001 si 2002 se prezinta in tabelul nr.2.

Tabel nr. 2 Evolutia principalilor indicatori economico-financiari ai societatii

-milioane lei-

Indicator	2001	2002
Cifra de afaceri totala	406.361	423.546
din care:		
- cifra de afaceri realizata pe piata interna	244.090	257.870
Rezultat net (profit /pierdere)	1.981	89

Sursa: bilanturile contabile anexate la notificare

Se observa ca societatea a inregistrat un trend ascendent al cifrei de afaceri, in timp ce profitul a inregistrat o scadere in anul 2002.

(14) S.C. TEROM S.A. Iasi s-a privatizat in anul 2002 prin vanzarea pachetului de actiuni detinut de APAPS (A.V.A.S.) reprezentand 94,6279% din capitalul social catre domnul HASAN NANAA cu domiciliul in Bucuresti. Conform Contractului de vanzare-cumparare de actiuni, transferul dreptului de proprietate asupra actiunilor (intrarea Cumparatorului in posesia actiunilor) s-a efectuat in data de 17.12.2002.

(15) Ca urmare a realizarii transferului dreptului de proprietate asupra actiunilor, structura actionariatului S.C. TEROM S.A. este urmatoarea:

Tabel nr.3 Structura actionariatului S.C. TEROM S.A. Iasi dupa privatizare

ACTIONARI	DETINERI DE CAPITAL	
	Numar de actiuni	Pondere in capitalul social (%)
Hasan Nanaa	2.411.184	94,627
PPM	136.884	5,373

¹ Date confinentiale

Total	2.548.068	100,000
--------------	------------------	----------------

Sursa: notificare AVAS

B. Privatizarea S.C. TEROM S.A. Iasi

(16) In conformitate cu prevederile H.G. nr. 1128/09.11.2000 privind strategia de privatizare a Societatii Comerciale "TEROM" S.A. Iasi, inclusa in componenta "Privatizarea a 50 de societati comerciale cu capital majoritar de stat, grupate in pachete", din cadrul PSAL (Programul pentru Ajustarea Sectorului Privat), Fondul Proprietatii de Stat (denumita ulterior A.V.A.S.) a fost mandatat sa vanda pachetul majoritar de actiuni, detinut in proportie de 94,6279% din capitalul social, catre un investitor strategic/consortiu de investitori.

(17) Anuntul publicitar privind oferta de vanzare a pachetului de 94,6279% actiuni detinut de APAPS (A.V.A.S.) la S.C. TEROM S.A. Iasi a aparut in presa interna, in cotidianul Adevarul, in data de 10.09.2002, si in presa internationala, in Financial Times, in data de 11.09.2002. Termenul limita de depunere a ofertelor de cumparare a fost 28.10.2002. Termenul de valabilitate a ofertei de vanzare APAPS de 180 de zile a fost pana la data de 08.03.2003. In urma publicitatii efectuate au fost depuse doua oferte de cumparare din partea Nanaa Hasan – persoana fizica romana si S.C. TESS CONEX S.A. Iasi.

(18) In urma analizei documentelor de participare depuse de cei doi, Comisia de negociere a decis continuarea negocierilor cu ofertantul Nanaa Hasan. Oferta finala, imbunatatita si irevocabila a fost depusa in data de 11.12.2002, iar contractul de vanzare-cumparare de actiuni s-a incheiat in data de 13.12.2002.

C. Analiza pietelor pe care activeaza S.C. TEROM S.A. Iasi

(19) S.C. TEROM S.A. Iasi se constituie ca producator pe urmatoarele piete:

- fibra;
- fire tehnice;
- fire textile;
- folie.

(20) S.C. TEROM S.A. Iasi comercializeaza produsele sale atat pe piata interna cat si pe piata externa.

(21) Cotele de piata detinute in anii 2001 si 2002 pentru principalele produse sunt redade in tabelul urmator:

Tabel nr. 4 Cotele de piata inregistrate de societate pe segetele de piata interne

Nr crt.	PRODUSE	2001		2002		2003	
		TOTAL INTERN (to)	COTA PIATA (%)	TOTAL INTERN (to)	COTA PIATA (%)	TOTAL INTERN (to)	COTA PIATA (%)
1	fibră	3 523	78,5	3 524	85	3 895	87,7
2	fire textile	830	52,54	736	49,36	846	35

3	fire tehnice	545	51,1	432	48,2	387	48,5
4	folie	137	100	146,7	100	129,5	100

Sursa: notificare AVAS

(22) Principalii concurenti al S.C. TEROM S.A Iasi in domeniul firelor textile si tehnice din PES sunt S.C. Moldosin S.A. Vaslui si CORAPET S.A. Corabia, la care se adauga concurenta din partea importatorilor directi, in special de fibra PES din Turcia si Asia.

(23) Produsele societatii se adreseaza producatorilor de produse textile-tricoturi, tesaturi fine si groase, fire de filatura, covoare si mochete. Principalii clienti pentru produsele societatii sunt: ASITEX S.A. Iasi, Vastex S.A. Vaslui, Vovatex S.A. Pitesti, TEXTOR S.A. Tg. Mures si NETEX Bistrita.

(24) Din informatiile suplimentare furnizate de A.V.A.S. reiese ca pe pietele fibrei PES si firelor textile exista supracapacitate, fapt ce va determina trecerea in conservare a 2 linii de productie a firelor PES (linia 2 filare si linia 4 etilare Sectia Fibra), iar pentru fire textile se va reduce functionarea prin trecerea in conservare a unei linii mici (linia 3 filare Sectia Fire).

(25) In informatiile transmise de A.V.A.S. in completarea formularului de notificare, se precizeaza ca, potrivit estimarilor Comisiei Nationale de Prognoza, piata firelor si fibrelor sintetice va inregistra, pana in anul 2007, o crestere a productiei cu 5-6% in fiecare an. Fata de aceasta prognoza, Planul de afaceri propus de beneficiarul ajutorului de stat releva o crestere a productiei de fire si fibre sintetice care urmareste trendul ascendent al ramurii, astfel:

Tabel nr. 5 Evolutia productiei SC TEROM SA

tone

Denumire produs	Productie			
	2003	2004	2005	2006
Fibra PES	4.293	7.653	7.890	9.965
Fire textile PES	2.202	2.296	2.526	2.688
Fire tehnice PES	775	1.225	1.347	1.499
Folie PES	123	306	337	349

Sursa : formular de notificare AVAS

(26) Conform datelor furnizate de A.V.A.S. in completarea formularului de notificare, pe piata firelor si fibrelor sintetice, cota de piata externa si concurentii societatii se prezinta astfel:

Tabelul nr.6 Cotele de piata inregistrate de societate pe piata externa a firelor si fibrelor sintetice

PIATA	COTA DE PIATA	CONCURENTI
EUROPA	2,8%	MOGHILEV (Ucraina), MONTEFIBRE, SINTERAMA (Italia), SASA (Turcia), INTERKISA (Spania), ELANA TORUM (Polonia), TREVIRA, KOSA (Germania)
SUA	0,3%	ROMPULENK
CANADA	0,4%	DUPONT

Sursa: informatii suplimentare transmise de catre AVAS

(27) Atât pe piața internă cât și pe piața externă a produselor poliesterice (fibre și fire) se manifestă o tendință de reducere drastică a cererii precum și a prețurilor de vânzare a produselor. Se estimează că această tendință va fi caracteristică pieței și în perioada următoare.

D. Descrierea măsurii de sprijin financiar acordat S.C. TEROM SA

(28) [...]²

(29) S.C. TEROM S.A. a beneficiat conform Legii nr. 58/1991 de fonduri de restructurare în suma totală de 7.776.000.000 lei, în baza convențiilor nr. 604/13.12.1994, nr. 154/17.04.1995 și nr. 775/21.11.1995. Aceste fonduri au fost esalonate la plată, restituirea lor făcându-se cu o dobândă la nivelul dobânzii practicate pe piața financiară. Ca urmare, aceste fonduri nu constituie ajutor de stat.

E. Planul de restructurare al S.C. TEROM S.A. Iași

(30) Sprijinul financiar acordat de către A.V.A.S. la privatizarea societății S.C. TEROM S.A. Iași are drept scop restructurarea acesteia. Societatea împreună cu Cumpărătorul și A.V.A.S. a întocmit un plan de restructurare, pentru perioada 2003-2006, ce cuprinde măsuri privind reorganizarea structurală a societății, restructurarea tehnică și tehnologică, investiții de mediu și restructurarea financiară.

(31) Prin implementarea planului de restructurare, societatea vizează realizarea următoarelor obiective:

- eficientizarea activității prin reducerea costurilor;
- disponibilizarea spațiilor industriale nefolosite;
- achiziționarea de utilaje și instalații noi;
- crearea de lichidități necesare desfășurării activității societății.

(32) [...]²

(33) [...]²

(34) Planul de restructurare prezentat Consiliului Concurenței descrie măsurile luate de societate pe perioada 2003-2006, efectul implementării acestora, termenul de aplicare, costul, sursele de finanțare – proprii societății, ale investitorului sau sprijin financiar din partea statului, fără a se specifica în cazul primelor două proveniența acestora.

1. Restructurarea tehnologică

(35) [...]³

2. Restructurarea de mediu

² Date confidențiale

³ Date confidențiale

(36) Pentru indeplinirea cerintelor de mediu, prin contractul de vanzare –cumpare de actiuni, noul investitor si-a asumat realizarea unor investitii de mediu, din surse proprii, in valoare totala de 7.790 milioane lei. Acestea vizeaza realizarea unei instalatii pentru curatat fulgi PET.

3. Alte masuri

(37) Planul de restructurare cuprinde si masuri organizatorice, respectiv organizarea capacitatii de fabricatie a confectiilor, ale caror costuri se ridica la 2.895 milioane lei, acestea fiind suportate de societate, potrivit datelor furnizate Consiliului Concurenteii.

(38) De asemenea, S.C. TEROM S.A. isi propune prin planul de restructurare sa finanteze achizitionarea de materii prime, ce vor fi folosite in procesul de fabricatie, in valoare totala de 30.928 milioane lei.

4. Restructurarea financiara

(39) [...]³

5. Consideratii cu privire la planul de restructurare

(40) Conform furnizorului si societatii, implementarea planului de restructurare va face ca S.C. TEROM S.A. sa nu mai inregistreze pierderi si sa progreseze spre o noua structura, prin:

- asigurarea platii la termen a datoriilor curente si a celor esalonate lunar conform graficelor stabilite catre creditorii bugetari;
- eficientizarea activitatii prin reducerea costurilor;
- rentabilizarea si reorganizarea activitatii societatii;
- cresterea lichiditatii si diminuarea gradului de indatorare.

(41) Conform informatiilor primite de la furnizor, planul de restructurare al societatii descrie circumstantele care au condus la aparitia dificultatilor cu care se confrunta S.C. TEROM S.A. si a fost intocmit cu luarea in considerare a punctelor tari si slabe ale societatii.

(42) Printre punctele tari ale societatii se regasesc: flexibilitatea productiei din punct de vedere sortimental, cat si posibilitatea fabricarii unor cantitati mici de produse; calitatea buna a produselor realizate datorita posibilitatii de verificare interfazica a calitatii; posibilitatea producerii in regie proprie a majoritatii subansamblelor si pieselor de schimb pentru echipamentele de productie, la care se adauga si aceea de livrare, catre producatorii de fire si fibre autohtoni a unor asemenea echipamente.

(43) Principalele puncte slabe ale S.C. TEROM S.A. Iasi sunt: vechimea utilajelor tehnologice de baza care au un grad avansat de uzura fizica si morala, utilizarea de materie prima (granule poliesterice) care se procura exclusiv din import cu un efort valutar deosebit, precum si blocajul financiar generat de volumul mare de datorii inregistrat de societate.

(44) A.V.A.S. mentioneaza, in formularul de notificare ca, pe perioada implementarii planului de restructurare, situatia incasarilor si platilor va fii cea prezentata in tabelul nr.9.

Tabel nr.9 Situatia fluxului de numerar pe perioada implementarii masurilor de restructurare
-milioane lei-

	2003	2004	2005	2006
1. Flux de numerar din activitatea de exploatare	-1.009	24.324	19.897	16.308
2. Flux de numerar din activitatea de investitii	-9.642	-9.765	-3.963	-4.366
3. Flux de numerar din activitatea de finantare (variatia imprumuturilor)	-	-15.478	-15.772	-12.884
4. Flux de numerar total	-10.651	-919	162	-942

Se observa inregistrarea unor valori negative ale fluxului de numerar pe perioada implementarii planului de restructurare.

(45) Conform datelor continute in formularul de notificare si in informatiile date in completarea acestuia, implementarea masurilor cuprinse in planul de restructurare va conduce la asigurarea viabilitatii societatii, dupa cum rezulta din prognoza principalilor indicatori economico-financiari, realizata pe durata restructurarii societatii.

Tabel nr.10 Evolutia principalilor indicatori economici si financiari

-milioane lei-

Denumirea indicatorilor	2003	2004	2005	2006
1. Venituri totale, din care:	563.550	750.000	826.857	898.506
- din exploatare	555.898	745.111	821.123	893.115
- financiare	7.652	4.889	5.134	5.391
- extraordinare	-	-	-	-
2 Cheltuieli totale, din care:	616.018	753.711	824.757	896.706
- de exploatare	605.757	743.040	813.553	884.942
- financiare	10.261	10.670	11.204	11.764
- extraordinare	-	-	-	-
3 Profit brut (+) / Pierdere (-)	-52.468	-3.771	1.500	1.800

Sursa : Formularul de notificare AVAS

Societatea si furnizorul apreciaza ca pierderile inregistrate in anul 2004 se vor reduce fata de anul 2003 intrucat o mare parte a ajutorului de stat, respectiv scutirea de la plata obligatiilor bugetare restante, se acorda efectiv societatii in anul 2004. De asemenea, mentioneaza ca previzionarea obtinerii unui rezultat financiar pozitiv pentru anul 2005 este fundamentata pe baza existentei unui portofoliu de comenzi, a caror onorare da posibilitatea S.C. TEROM S.A. Iasi sa-si revigoreze activitatea.

(46) In anul 2006, in urma implementarii masurilor de restructurare, se preconizeaza, conform datelor prezentate in notificare, atingerea indicatorilor tinta prezentati in tabelul nr.11:

Tabel nr.11 Nivelul unor indicatori economici ai S.C. TEROM S.A. la finele planului de restructurare

1. Profit net	milioane lei	1.800
2. Cifra de afaceri	milioane lei	835.610
3. Numar de salariati	persoane	1.823

4. Rentabilitatea financiara	%	2,2
5. Capital si rezerve	milioanelei	172.523
6. Total activ minus datorii curente	milioane lei	121.974

Sursa: notificare AVAS

(47) In nota de deschidere a investigatiei, Consiliul Concurentei si-a exprimat dubiile cu privire la respectarea criteriilor cuprinse in Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea firmelor in dificultate si a cerintelor Legii nr.143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare. De asemenea, Consiliul Concurentei are indoieli ca implementarea masurilor cuprinse in planul de restructurare anexat notificarii va conduce la viabilizarea societatii pe termen lung deoarece nu exista o legatura directa intre cauzele care au condus la acumularea datoriilor catre bugetul de stat si masurile de restructurare.

(48) Consiliul Concurentei noteaza ca planul de restructurare a S.C. TEROM S.A. nu este fundamentat pe un studiu de piata care sa furnizeze informatii complete si bine argumentate cu privire la situatia pe pietele relevante precum si evolutia conditiilor pe aceste piete.

(49) Consiliul Concurentei noteaza ca, desi in formularul de notificare si in informatiile furnizate in completarea acestuia, beneficiarul masurilor de ajutor de stat precizeaza ca aduce o contributie financiara semnificativa (57,10%) la acoperirea costurilor de restructurare, nu precizeaza care sunt sursele de finantare si nici nu aduce documente justificative care sa demonstreze sustinerea acestor surse de finantare.

III. CARACTERUL DE AJUTOR DE STAT AL MASURILOR DE SPRIJIN FINANCIAR ACORDATE S.C. TEROM S.A. IASI

(50) Pentru a fi considerat ajutor de stat in intelesul Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare, sprijinul financiar trebuie sa indeplineasca cumulativ cele patru conditii prevazute la articolul 2:

- sa fie acordat de catre stat sau din resurse de stat,
- masura sa fie selectiva,
- sa asigure un avantaj agentului economic,
- sa distorsioneze sau sa ameninte sa distorsioneze concurenta si sa afecteze comertul Romaniei cu Statele Membre ale Uniunii Europene.

(51) Sprijinul financiar acordat S.C. TEROM S.A. Iasi si notificat de catre A.V.A.S. consta in renuntarea statului la obtinerea unor venituri, prin urmare sunt implicate resurse ale statului.

(52) Masurile de sprijin financiar acordate in baza dispozitiilor Legii nr.137/2002 privind unele masuri pentru accelerarea privatizarii se adreseaza numai agentilor economici care urmeaza a fi privatizati, intre care se numara si S.C. TEROM S.A. Iasi. Masurile acordate S.C. TEROM S.A. au asadar un caracter selectiv.

(53) Prin masurile de sprijin financiar acordate sub forma facilitatilor fiscale se creaza un avantaj economic pentru S.C. TEROM S.A., societatea fiind scutita de la plata obligatiilor restante catre bugetul de stat, precum si de la plata dobanzilor si penalitatilor de intarziere aferente. Ca urmare a acordarii acestor facilitati fiscale societatea nu trebuie sa plateasca datoriile catre bugetul de stat, ceea ce are un efect favorabil asupra indicatorilor economico-financiari si ai cash-flow-ului. Astfel, societatii i se creeaza un avantaj, fiind favorizata comparativ cu concurentii sai.

(54) Acordarea de sprijin financiar S.C. TEROM S.A. Iasi creeaza premisele pentru o posibila distorsionare a concurentei pe pietele relevante deoarece ii permite societatii sa-si mentina sau chiar sa-si consolideze pozitia pe aceste piete.

(55) De asemenea, nu exista nici un dubiu ca masurile financiare luate afecteaza comertul cu Statele Membre ale Uniunii Europene din moment ce o parte din produsele obtinute de societate sunt comercializate pe piata externa.

(56) Ca urmare, Consiliul Concurentei constata ca masurile de sprijin financiar acordate S.C. TEROM S.A. sunt considerate ajutoare de stat si intra sub incidenta Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare.

IV. EVALUAREA AJUTORULUI DE STAT

(57) Articolul 2 din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat cu modificarile si completarile ulterioare, prevede ca ajutoarele acordate de catre stat sau din resurse de stat care distorsioneaza sau ameninta sa distorsioneze concurenta si afecteaza comertul cu Statele Membre ale Uniunii Europene sunt incompatibile cu mediul concurential normal.

(58) Consiliul Concurentei evalueaza ajutorul de stat acordat S.C. TEROM S.A. Iasi conform criteriilor prevazute in Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea firmelor in dificultate. Pentru a fi considerat compatibil cu mediul concurential normal, ajutorul de stat trebuie sa indeplineasca toate criteriile din regulamentul mai sus mentionat.

1. Eligibilitatea S.C. TEROM S.A. Iasi – societate in dificultate

(59) Considerentele care stau la baza stabilirii daca S.C. TEROM S.A. Iasi este eligibila sau nu pentru a primi ajutor de stat pentru restructurare fiind o firma in dificultate sunt urmatoarele:

a) Cifra de afaceri

Tabel nr. 12 Evolutia cifrei de afaceri a S.C. TEROM S.A.

-mii lei-

Indicator	2001	2002
Cifra de afaceri	406.361.269	423.545.930

Sursa: notificare AVAS

Analizand evolutia cifrei de afaceri inregistrata de societate, in preturi curente se constata un trend ascendent in cei doi ani.

b) Profit/pierdere inregistrate de societate

Tabel nr. 13 Profit /pierdere a S.C. TEROM S.A.

-mii lei-

Indicator	2001	2002
Rezultatul exercitiului (profit	1.981.408	88.996

+/-pierdere -)		
----------------	--	--

Sursa: notificare AVAS

In perioada analizata societatea inregistreaza profit.

c) Evolutia volumului de datorii

Tabel nr.14 Situatia datoriilor S.C. TEROM S.A. Iasi

-mii lei-

Indicator	2001	2002
Total datorii	266.243.007	330.740.862
Capitaluri proprii	119.757.341	121.350.085
Grad de indatorare (%)	222,31%	272,5%

Sursa: notificare AVAS

Se constata ca datoriile societatii cresc in anul 2002 fata de 2001, inregistrandu-se astfel un trend ascendent al gradului de indatorare.

d) Evolutia rezultatului din exploatare

Tabel nr.15 Rezultatul din exploatare al S.C. TEROM S.A.

-mii lei-

Indicator	2001	2002
Venituri din exploatare	448.456.806	475.426.084
Cheltuieli pentru exploatare	430.009.492	471.177.517
Rezultatul din exploatare	18.447.314	4.248.567

Sursa: notificare AVAS

Din analiza activitatii de productie si vanzari realizata de societate se constata faptul ca desi volumul productiei a crescut, ritmul de crestere a cheltuielilor este mai mare, astfel incat rezultatul din exploatare s-a diminuat de la 18.447.314 mii lei in anul 2001 la 4.248.567 mii lei in anul 2002.

e) Marja bruta din exploatare

Tabel nr.16 Evolutia marjei brute din exploatare

-mii lei-

Indicator	2001	2002
Rezultat din exploatare	18.447.314	4.248.567
Cifra de afaceri	406.361.269	423.545.930
Marja bruta de exploatare %	4,54	1,00

Sursa: notificare AVAS

Scaderea acestui indicator de profitabilitate in anul 2002 fata de 2001, indica faptul ca societatea nu a fost capabila sa-si controleze costurile de productie si sa obtina pretul de vanzare optim.

f) Evolutia volumului de stocuri

Tabel nr. 17 Situatia stocurilor S.C. TEROM S.A.

-mii lei-

Indicator	2001	2002
Stocuri	106.073.986	136.264.203

Sursa: notificare AVAS

Dupa cum rezulta din datele prezentate in tabel, evolutia stocurilor este neadekvata, societatea comerciala inregistrand cresterea acestora in anul 2002 fata de 2001. In structura acestui indicator, stocurile de produse finite si marfuri detin ponderea cea mai mare, inregistrand in anul 2001 cca. 69% si cca. 64,4% in anul 2002.

(60) Consiliul Concurentei noteaza faptul ca societatea inregistreaza, in perioada analizata, un trend ascendent al cifrei de afaceri, iar anii financiari 2001 si 2002 se incheie cu profit. Faptul ca societatea inregistreaza o crestere a stocurilor si mai ales o crestere a stocurilor de produse finite si marfuri dovedeste ca este vorba despre un prost management si o strategie de piata necorespunzatoare, societatea nefiind capabila sa controleze costurile de productie si sa-si vanda produsele la preturi optime.

(61) Potrivit informatiilor obtinute in cadrul investigatiei, S.C. TEROM S.A. Iasi a reusit sa contracteze credite in conditii de piata fiind eligibila pentru creditare, ceea ce demonstreaza faptul ca analiza bancilor finantatoare a dovedit ca societatea era capabila sa plateasca ratele de rambursare. Mentionam ca societatea a contractat in anul 2002 doua credite, astfel:

- o linie de credit de 840.000 USD, cu dobanda de 5,9% pe an, cu garantii pe activele “camin” si “atelier mecanic” si gaj pe stocul de produse finite; creditul a fost contractat pentru achizitionarea de materii prime;
- un credit in valoare de 400.000 USD, cu dobanda LIBOR la 3 luni + 4,5% pe an, cu ipoteca pe instalatia care se cumpara si garantie suplimentara constituita cu ipoteca pe o hala de productie; creditul a fost contractat pentru achizitionarea de utilaje tehnologice.

(62) Fata de cele prezentate, Consiliul Concurentei constata ca S.C. TEROM S.A. Iasi nu este o societate in dificultate in sensul prevederilor Regulamentului privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea firmelor in dificultate.

(63) Presupunand chiar ca societatea ar fi fost eligibila pentru a primi ajutor de stat pentru restructurare (dar nu in cazul de fata, asa cum este explicat la capitolul IV punctul 1 din prezenta decizie), oricum criteriile prevazute in Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea firmelor in dificultate nu sunt indeplinite, asa cum se explica in continuare.

2. Apartenenta la un grup de firme

(64) Conform prevederilor art. 2 alin. (5) din Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea firmelor in dificultate, o societate apartinand unui grup nu este in mod normal eligibila pentru acordarea ajutorului pentru salvare si restructurare, cu exceptia cazului in care se poate demonstra ca dificultatile societatii sunt proprii si nu rezulta dintr-o alocare arbitrara a costurilor in cadrul grupului si ca dificultatile sunt prea serioase pentru a fi rezolvate de grup.

(65) S.C. TEROM S.A. nu face parte dintr-un grup de firme, ea fiind detinuta in proportie de 94,6% de Hasan Nanaa – persoana fizica.

3. Restaurarea viabilitatii societatii

(66) Conform art. 12 din Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea firmelor in dificultate planul de restructurare trebuie sa cuprinda abandonarea activitatilor producatoare de pierderi si sa-i ofere societatii viabilitatea pe termen lung, permintandu-i sa functioneze cu resurse proprii. Planul de restructurarea trebuie sa se bazeze pe o estimare realista a conditiilor de piata, restaurarea viabilitatii trebuind sa rezulte, in principal, din masurile interne pe care acesta le contine, precum si din luarea in considerare a factorilor externi cum sunt variatia preturilor si a cererii, factori asupra carora societatea nu are o influenta determinanta.

(67) S.C. TEROM S.A. impreuna cu cumparatorul si cu A.V.A.S. a elaborat un plan de restructurare care cuprinde masuri de restructurare tehnologica, restructurare de mediu, restructurare organizatorica, alte masuri, precum si masuri de restructurare financiara. Masurile cuprinse in planul de restructurare au fost prezentate la punctul II.E al prezentei decizii.

(68) Furnizorul si societatea au inaintat Consiliului Concurentei planul de restructurare al S.C. TEROM S.A., precizand ca acesta a fost realizat in urma unei analize diagnostic care evidentiaza punctele tari si slabe ale societatii si descrie circumstantele care au condus la aparitia dificultatilor cu care s-a confruntat aceasta. Astfel, se precizeaza ca activitatea de productie a fost influentata in mod negativ de urmatoorii factori:

- asigurarea materiilor prime de baza (granule poliesterice) in exclusivitate din import, cu un efort valutar deosebit;
- pretul ridicat al granulelor poliesterice din import comparativ cu preturile scazute practicate pe piata de fibra PES;
- existenta unor fonduri valutare limitate ceea ce conduce la posibilitati reduse de import;
- numarul mic de beneficiari din industria textila care pot achita produsele achizitionate la livrarea acestora (majoritatea solicita plata la termen de 30-90 zile);
- uzura tehnica a utilajelor situata in jur de 65%, ceea ce inseamna un randament redus al acestora, o calitate redusa a produselor realizate si un cost de fabricatie ridicat; toate acestea conduc la mentinerea cu greu pe pietele pe care actioneaza intrucat societatea nu poate face fata concurentei;
- stocurile supraevaluate la produsele finite – la momentul privatizarii exista un balast de cca. 700 tone produse cu o valoare insemnata, care cu greu au putut sa fie valorificate la un pret scazut. Aceasta situatie a condus la neacoperirea cheltuielilor materiale si cu munca vie, la reducerea vitezei de circulatie a capitalului circulant si a necesitat atragerea altor surse pentru continuarea productiei (surse care au condus la cresterea costurilor de fabricatie datorita dobanzilor aferente), precum si la deteriorarea imaginii societatii pe pietele de desfacere;
- stocurile supraevaluate de alte materiale (in valoare de aproximativ 5.000.000 mii lei) care nu pot fi utilizate in procesul de fabricatie;
- nivelul ridicat al dobanzilor practicate de banci, ca urmare pierderile provenite din dobanzile la creditele bancare contractate de societate fiind insemnate;
- existenta unui personal excedentar.

(69) Planul de restructurare se fundamenteaza pe o analiza de piata conform careia se estimeaza o crestere a productiei de fire, fibre si folii poliesterice pe piata interna cu aproximativ 5% pe an in cursul perioadei de restructurare, precum si o crestere a preturilor cu 5% fata de anul precedent, acest procent avand in vedere evolutia ratei inflatiei si cresterea preturilor la materiile prime si mai ales la petrol. De asemenea, se prognozeaza o crestere a volumului vanzarilor produselor societatii pe piata externa cu 5% pe an in perioada 2003-2006. Consiliul Concurentei noteaza ca planul de restructurare nu este fundamentat pe un studiu de piata realist care sa prezinte estimarea evolutiei ofertei si cererii pe pietele relevante in perioada

in care societatea se restructureaza. Astfel, se prognozeaza productia societatii, dar aceasta nu este in nici un fel corelata cu cererea de pe pietele relevante. Ca urmare, Consiliul Concurentei considera ca productia societatii nu va fi absorbita de piata, cu atat mai mult cu cat la nivelul societatii nu a fost prognozata evolutia cererii pe pietele firelor, fibrelor si foliei poliesterice.

(70) Cu atat mai mult, Consiliul Concurentei considera ca nu va exista desfacere pentru produsele societatii in conditiile in care pe pietele relevante exista supracapacitate de productie, iar societatea se confrunta nu numai cu concurenta acerba de pe piata, ci si cu calitatea slaba a produselor proprii, si costurile de fabricatie ridicate. De altfel, la nivelul societatii se inregistreaza stocuri mari de produse finite nevandabile sau care au fost vandute la preturi foarte scazute, in informatiile furnizate in completarea formularului de notificare facandu-se precizarea ca societatea nu isi acopera nici macar cheltuielile de productie prin preturi ceea ce a impus contractarea unor credite pentru continuarea productiei.

(71) Consiliul Concurentei sublinieaza ca nu i-au fost puse la dispozitie documente care sa certifice existenta unui portofoliu de comenzi care sa asigure desfacerea produselor fabricate de societate. In aceasta situatie exista pericolul ca societatea sa lucreze in continuare pe stocuri si sa nu poata sa recupereze nici macar cheltuielile de restructurare, fapt ce ridica semne de intrebare cu privire la capacitatea planului de restructurare de a asigura viabilitatea societatii.

(72) Consiliul Concurentei considera ca masurile de restructurare ce urmeaza a fi implementate nu rezolva toate problemele cu care se confrunta societatea si ca nu este cert ca prin realizarea planului de restructurare propus se vor atinge toate obiectivele tinta atata timp cat nu exista o legatura directa intre factorii care au influentat negativ activitatea societatii si masurile de restructurare. In aceste conditii este incerta atingerea la sfarsitul perioadei de restructurare a indicatorilor economico-financiari propusi cu atat mai mult cu cat estimarea acestora s-a facut intr-o ipoteza optimista de evolutie a societatii, prognozandu-se o imbunatatire apreciabila a acestor indicatori de la un an la altul.

(73) Consiliul Concurentei sublinieaza caracterul contradictoriu al unor informatii prezentate, respectiv contradictia care exista intre nivelul indicatorilor economico-financiari stabiliti ca tinta si faptul ca societatea prognozeaza o valoare negativa a cash-flow-ului la sfarsitul perioadei de restructurare (punctul II. E. 5 al prezentei decizii) ceea ce demonstreaza, o data in plus, ca planul de restructurare nu asigura revitalizarea societatii, aceasta nefiind capabila, dupa restructurare, sa-si finanteze activitatea din propriile resurse.

(74) Fata de cele prezentate, Consiliul Concurentei considera ca planul de restructurare propus nu va conduce la restaurarea viabilitatii S.C. TEROM S.A. Iasi pe termen lung.

(75) Consiliul Concurentei noteaza ca in cadrul investigatiei desfasurate s-a constatat ca desi a inceput procesul de restructurare in anul 2003, in prezent, societatea se confrunta cu o inrautatare a situatiei economico-financiare. Societatea nu a fost capabila sa-si achite datoriile curente catre bugetul de stat, fiind instituit sestrul de catre Directia Generala a Finantelor Publice Iasi asupra a patru hale de productie, stocului de produse finite si a conturilor de disponibil, in cadrul procedurii de executare silita pentru recuperarea creantelor bugetare. In plus, comentariile transmise de S.C. TEROM S.A. ca urmare a publicarii notei de deschidere a investigatiei, subliniaza situatia precara in care se afla societatea. Toate acestea vin in sustinerea dubiilor exprimate de Consiliul Concurentei cu privire la capacitatea planului de restructurare prezentat de a asigura viabilitatea societatii pe termen lung.

4. Ajutorul limitat la minimum

(76) In conformitate cu prevederile art. 14 din Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea firmelor in dificultate, cuantumul si intensitatea ajutorului de stat trebuie sa fie limitate la minimum strict necesar, pentru a permite restructurarea in functie de resursele financiare existente ale societatii si ale actionarilor.

(77) [...] ⁴

(78) Consiliul Concurentei noteaza ca S.C. TEROM S.A. Iasi nu a precizat care sunt sursele de finantare a contributiei sale de 17,6% la acoperirea costurilor de restructurare si nu a furnizat documente justificative care sa certifice existenta, chiar si potentiala, a unor astfel de surse care sa nu fie atinse de ajutor de stat.

(79) [...] ⁴

(80) Consiliul Concurentei constata ca imprumutul fara dobanda acordat societatii de catre cumparator nu reprezinta in totalitate o contributie reala la acoperirea costurilor de restructurare, societatea urmand sa ramburseze aceste fonduri. Se poate considera ca aport al cumparatorului numai dobanda aferenta acestui imprumut pe care societatea nu trebuie sa o plateasca. Asadar, Consiliul Concurentei constata ca valoarea contributiei proprii a cumparatorului la planul de restructurare este incerta.

(81) Prin scrisoarea transmisa in data de 16.03.2005, A.V.A.S. a semnalat Consiliului Concurentei ca exista posibilitatea rezilierii contractului de vanzare-cumparare de actiuni in baza caruia s-a privatizat societatea, deoarece cumparatorul nu a achitat pretul aferent actiunilor achizitionate. Acest fapt demonstreaza ca investitorul nu dispune de capacitatea financiara de a sustine masurile de restructurare asumate la semnarea contractului de privatizare.

(82) Beneficiarul masurii de ajutor de stat a facut precizarea in formularul de notificare ca, in anul 2004 va vinde active in valoare de 53.900 milioane lei si fier vechi in valoare de 10.000 milioane lei, dar nu a specificat daca aceste sume vor fi utilizate pentru finantarea masurilor de restructurare.

(83) Consiliul Concurentei considera ca ajutorul de stat nu este limitat la minimum necesar avand in vedere incertitudinea privind contributia proprie reala a societatii si cumparatorului la realizarea planului de restructurare. In aceasta situatie s-ar putea crea un surplus de lichiditati care ar putea sa fie folosite de societate in activitati fara legatura cu procesul de restructurare, activitati care ar putea conduce astfel la distorsionarea concurentei pe pietele relevante.

5. Evitarea denaturarii semnificative a mediului concurential

(84) Conform prevederilor Regulamentului privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea firmelor in dificultate, in vederea minimizarii cat mai mult posibil a efectelor negative asupra concurentei pe pietele relevante, astfel incat efectele pozitive urmarite prin

⁴ Date confidentiale

acordarea ajutorului de stat sa contracareze efectele negative, trebuie luate masuri compensatorii.

(85) Conform informatiilor furnizate de furnizorul si beneficiarul ajutorului de stat, societatea va trece in conservare 2 linii tehnologice pentru fibra poliesterica (linia 2 filare si linia 4 etilare din cadrul sectiei „Fibra”), iar pentru fire textile va trece in conservare o linie tehnologica (linia 3 filare din sectia „Fire”).

(86) Consiliul Concurentei sublinieaza ca aceste capacitati de productie vor fi trecute in conservare si nu distruse sau vandute, astfel incat ele pot fi oricand puse in functiune si ca urmare acordarea ajutorului de stat va induce efecte negative asupra concurentei pe pietele relevante.

6. Respectarea principiului „prima si ultima data”

(87) S.C. TEROM S.A. nu a mai primit ajutor pentru restructurare, astfel respectandu-se art. 18 din Regulamentul privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea firmelor in dificultate care stipuleaza faptul ca ajutorul de restructurare trebuie sa fie acordat o singura data.

V. CONCLUZII

(88) Fata de cele prezentate, conform rezultatelor investigatiei desfasurate, Consiliul Concurentei noteaza ca ajutorul de stat pentru S.C. TEROM S.A. Iasi, in valoare de 209.427.414.758 lei, este incompatibil cu prevederile Legii nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare, precum si cu prevederile Regulamentului privind ajutorul de stat pentru salvarea si restructurarea firmelor in dificultate. Ca urmare, acordarea acestui ajutor de stat este in masura sa afecteze semnificativ mediul concurential normal si incalca aplicarea corespunzatoare a tratatelor internationale la care Romania este parte.

(89) Consiliul Concurentei a constatat in cursul investigatiei ca, din totalul ajutorului de stat notificat in valoare de 209.427.414.758 lei, societatii i-a fost acordata efectiv, anterior emiterii prezentei decizii, scutirea la plata a obligatiilor datorate bugetului de stat si neachitate la 31.12.2001, in valoare totala de 23.843.896.393 lei.

(90) Ajutorul de stat acordat S.C. TEROM S.A. Iasi anterior emiterii prezentei decizii indeplineste conditiile prevazute la art. 3¹ din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare, fiind considerat ajutor ilegal, ajutor acordat fara a fi autorizat de Consiliul Concurentei si este necesara aplicarea prevederilor art. 17 si 18 din Lege.

DECIDE

Art. 1. In temeiul art. 12 alin. (1) si (2) lit. d) din Legea nr. 143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare, ajutorul de stat acordat S.C. TEROM S.A. Iasi, in valoare de 209.427.414.758 lei, este incompatibil cu un mediu concurential normal si se interzice acordarea acestuia.

Art. 2. Conform prevederilor art. 17 si art. 18 din Lege, ajutorul de stat acordat S.C. TEROM S.A. Iasi anterior emiterii deciziei de catre Consiliul Concurenteii, in valoare de 23.843.896.393 lei, plus dobanzile aferente, vor fi recuperate de Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului care va lua toate masurile in acest sens.

Art. 3. Conform art. 19 din Lege, ajutorul de stat care va fi recuperat va include dobanzi calculate de la data la care ajutorul a fost pus la dispozitia beneficiarului. Nivelul ratei dobanzii care se va lua in calcul la recuperarea ajutorului de stat se stabileste in functie de nivelul ratei dobanzii de referinta a Bancii Nationale a Romaniei, din prima zi lucratoare a anului pentru dobanda cuvenita pe semestrul I al anului, si cea din prima zi lucratoare a lunii iulie, pentru dobanda cuvenita pe semestrul II al anului .

Art. 4. Prezenta Decizie devine aplicabila la data comunicarii sale.

Art. 5. Potrivit prevederilor art. 29 din Legea nr.143/1999 privind ajutorul de stat, cu modificarile si completarile ulterioare, prezenta Decizie poate fi atacata de catre persoanele interesate la Curtea de Apel Bucuresti, sectia de Contencios Administrativ, in termen de 30 de zile de la comunicare.

Art. 6. Prezenta Decizie va fi comunicata de catre Secretariatul General din cadrul Consiliului Concurenteii:

- Autoritatii pentru Valorificarea Activelor Statului, Bucuresti, str. Cpt. Av. Alexandru Serbanescu, nr. 50, sector 1;
- S.C. TEROM S.A., str. Calea Chisinaului nr. 27-29, cod postal 700177, Iasi, Judetul Iasi.

Art. 7. Secretariatul General, Directia Autorizare Ajutor de Stat si Directia Juridic Contencios din cadrul Consiliului Concurenteii vor urmari aducerea la indeplinire a prezentei Decizii.

PRESEDINTE

MIHAI BERINDE